

Kommittémotion

Motion till riksdagen 2015/16:2479

av Cecilia Widegren m.fl. (M)

Tillämpad forskning för bättre hälsa

Förslag till riksdagsbeslut

1. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att stärka de långsiktiga förutsättningarna för tillämpad forskning för ökad hälsa och tillkännager detta för regeringen.
2. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om betydelsen av den fria grundforskningen inom hälso- och sjukvården och tillkännager detta för regeringen.
3. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om betydelsen av registerbaserad forskning inom hälso- och sjukvården och tillkännager detta för regeringen.

Motivering

Inom utgiftsområde 9 Hälsovård, sjukvård och social omsorg ingår bl.a. Forskningsrådet för hälsa, arbetsliv och välfärd (Forte). Detta forskningsråd finansierar grundforskning och behovsstyrd forskning inom områdena folkhälsovetenskap, arbetsliv och socialvetenskap. Forte tar emot ansökningar i öppen konkurrens. Efter ett förfarande där ansökningar vägs mot kvalitetskrav m.m. fördelas forskningsbidrag.

Normalt beviljas dessa forskningsbidrag till dels treåriga forskningsprojekt, dels sexåriga programstöd och därtill till långsiktiga satsningar på starka forskningsmiljöer, s.k. Forte-center. Dessa mer långsiktiga systematiska satsningar kan beviljas i upp till tio år. Vi vill gärna se att ännu mer av forskningsstöd stödjer den tillämpade forskningen för ökad hälsa.

Fortes resurser till forskning har ökat under de senaste åren. Under perioden 2010–2014 har resurserna ökat allra mest till forskning inom välfärd. Mest forskningsbidrag ges dock till forskning inom hälsa. Vi vill att denna utveckling fortsätter. Hälsa är ett centralt

område för att kunna förebygga sjukdomar, stödja dem som har problem med sin hälsa och utveckla nya metoder att stärka sin hälsa.

Svensk registerbaserad forskning åstadkommer bl.a. stora möjligheter för framsteg inom cancersjukvården. Denna registerbaserade forskning har under en följd av år varit hotad bl.a. genom att Datainspektionen i december 2011 stoppade fortsatt insamling till vissa forskningsprojekt för att upplägget i forskningsstudien stod i strid med personuppgiftslagen. Därtill att diskussioner om EU-förordning orsakat oklarheter.

Alliansregeringen tillsatte en utredning för att värna om registerbaserad forskning och dess fortsatta möjligheter att utvecklas: Unik kunskap genom registerforskning (SOU 2014:45). Utredningen har lämnat förslag som bl.a. innebär att det ska finnas en ramlag med allmänna regler för alla forskningsdatabaser som innehåller känsliga personuppgifter. Därtill att regeringen därefter bör upprätta en särskild förordning som reglerar varje enskild databas. Dessa forskningsdatabaser ska utgöra en nationell infrastruktur.

Regeringen förlänger den tillfälliga lagen om registerbaserad framtidsinriktad forskning under tiden utredningens förslag och analys bereds i Regeringskansliet. Vi vill betona betydelsen av goda förutsättningar för fortsatt registerbaserad forskning, inte minst för den framtida kvaliteten i cancervården. Forskningen ska värnas i en väl avvägd balans avseende den personliga integriteten.

Den sökande och fria grundforskningen är ovärderlig. Forskningens oförutsägbara resultat har medfört bl.a. kraftfullare läkemedel och mer effektiva behandlingsmetoder inom hälso- och sjukvården. Den fria grundforskningen ska värnas. Den utgör en omistlig bas avseende bl.a. hur nya upptäckter och innovationer kan utvecklas.

Det är svårt, ibland mycket svårt, att mäta dels uppfyllelse av mål inom forskningspolitik, dels resultat av forskning inom olika fält. Det kan ta lång tid innan forskning ger resultat och kommer medborgare och samhället till gagn. Ofta är effekterna svåra att avgränsa och mäta. Det hindrar inte att forskning av hög kvalitet många gånger spelar en helt avgörande roll för vår utveckling.

Vi föreslår:

- Pröva möjligheterna att stärka de långsiktiga förutsättningarna för tillämpad forskning gällande ökad hälsa.
- Pröva möjligheterna att stärka den fria grundforskningen och dess förutsättningar inom hälso- och sjukvården.
- Skapa rimliga förutsättningar för fortsatt registerbaserad forskning inom hälso- och sjukvården som bl.a. stärker cancersjukvården.

Cecilia Widegren (M)

Margareta B Kjellin (M)

Amir Adan (M)

Sofia Arkelsten (M)

Camilla Waltersson Grönvall (M)

Finn Bengtsson (M)

Sofia Fölster (M)

Thomas Finnborg (M)

Anette Åkesson (M)